

ที่ อว ๐๒๐๙.๕/๑๔๙๖๙

สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา
วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
ถนนศรีอยุธยา เขตราชเทวี กทม. ๑๐๔๐๐

๒๑ กรกฎาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ตอบข้อหารือเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และผลงานทางวิชาการที่นำมาเสนอขอตำแหน่งทางวิชาการ

เรียน อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหิดล

อ้างถึง หนังสือมหาวิทยาลัยมหิดล ด่วนที่สุด ที่ อว ๗๘/๑๖๙๑ ลงวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๖๕

ตามหนังสือที่อ้างถึง มหาวิทยาลัยมหิดลขอหารือเกี่ยวกับประกาศ ก.พ.อ. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ พ.ศ. ๒๕๖๔ ในประเด็นต่างๆ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ขอเรียนว่า คณะอนุกรรมการเกี่ยวกับตำแหน่งทางวิชาการของข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา ในการประชุมครั้งที่ ๖/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๖๕ ซึ่งทำหน้าที่แทน ก.พ.อ. ได้พิจารณาแล้ว มีความเห็นดังนี้

๑. กรณีผลงานทางวิชาการ

๑.๑ การตัดสินจำนวนผลงานที่เสนอขอตำแหน่งสำหรับการเสนอขอกำหนดตำแหน่งศาสตราจารย์ โดยวิธีปกติ วิธีที่ ๒ ข้อ (๓) ซึ่งกำหนดว่า งานวิจัยอย่างน้อย ๑๐ เรื่อง ต้องได้รับการเผยแพร่ในวารสารวิชาการที่อยู่ในฐานข้อมูลระดับนานาชาติตามที่ ก.พ.อ. กำหนด ที่มีคุณภาพระดับ A โดยอย่างน้อย ๖ เรื่อง ที่มีคุณภาพระดับ A ผู้ขอตำแหน่งต้องเป็น first author หรือ corresponding author นั้น หมายความว่า งานวิจัย ๑๐ เรื่อง ต้องมีคุณภาพระดับ A ทั้ง ๑๐ เรื่อง โดยอย่างน้อย ๖ เรื่อง ที่มีคุณภาพระดับ A นั้น ผู้ขอตำแหน่งเป็น first author หรือ corresponding author และอีก ๔ เรื่อง ผู้ขอตำแหน่งเป็น first author หรือ corresponding author หรือ essentially intellectual contributor ก็ได้ ถูกต้องหรือไม่อย่างไร

ที่ประชุมพิจารณาแล้วเห็นว่า การตัดสินจำนวนผลงานที่เสนอขอตำแหน่งศาสตราจารย์ โดยวิธีปกติ วิธีที่ ๒ ที่ขอหารือมานั้นถูกต้องแล้ว กล่าวคือ การเสนอขอกำหนดตำแหน่งศาสตราจารย์ โดยวิธีปกติ วิธีที่ ๒ ตามข้อ (๓) ผู้ขอจะต้องมีงานวิจัยอย่างน้อย ๑๐ เรื่อง ที่มีคุณภาพระดับ A และอย่างน้อย ๖ เรื่อง ใน ๑๐ เรื่อง ที่มีคุณภาพระดับ A นั้น ผู้ขอตำแหน่งเป็น first author หรือ corresponding author ส่วนอีก ๔ เรื่อง ผู้ขอจะเป็น first author หรือ corresponding author หรือ essentially intellectual contributor ก็ได้

๑.๒ การเผยแพร่ผลงานทางวิชาการทุกประเภท ต้องแสดงหลักฐานว่าได้ผ่านการประเมินคุณภาพโดยคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ (peer reviewer) ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องที่มาจากหลากหลายสถาบัน ขอหารือว่า

๑.๒.๑ กรณีงานวิจัยหรือบทความทางวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์ในวารสารทางวิชาการระดับนานาชาติและวารสารมีชื่ออยู่ในฐานข้อมูลระดับนานาชาติตามที่ ก.พ.อ. กำหนดนั้น การแสดงหลักฐานว่าได้ผ่านการ peer reviewer ต้องประกอบด้วยหลักฐานใดบ้าง

ที่ประชุมพิจารณาแล้วเห็นว่า กรณีงานวิจัยหรือบทความทางวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์ในวารสารทางวิชาการระดับนานาชาติ และวารสารมีชื่ออยู่ในฐานข้อมูลระดับนานาชาติตามที่ ก.พ.อ. กำหนด ไม่ต้องแสดงหลักฐานรายชื่อ peer reviewer แต่ต้องแสดงหลักฐานว่าวารสารทางวิชาการนั้น อยู่ในฐานข้อมูลใดตามที่ ก.พ.อ. กำหนด

๑.๒.๒ กรณีตำราหรือหนังสือที่ตีพิมพ์เผยแพร่สู่สาธารณชนแล้ว และก่อนที่ประกาศ ก.พ.อ. บังคับใช้ การแสดงหลักฐานว่าได้ผ่านการ peer reviewer ต้องปฏิบัติอย่างไร

ที่ประชุมพิจารณาแล้วเห็นว่า กรณีตำราหรือหนังสือต้องแสดงหลักฐานรายชื่อ peer reviewer หรือหากไม่สามารถเปิดเผยรายชื่อได้ ต้องแสดงเอกสารหลักฐานรับรองว่างานดังกล่าว ได้ผ่านการประเมินคุณภาพโดยคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง (peer reviewer) ที่มาจากหลากหลายสถาบัน หรืออย่างน้อยควรระบุตำแหน่งและสังกัดของผู้ทรงคุณวุฒิ

๑.๓ กรณีงานวิจัยในรูปแบบ monograph ขอคำอธิบายเพิ่มเติมในส่วนของคำนิยาม รูปแบบ และการเผยแพร่ นอกเหนือจากที่ระบุไว้ในประกาศ ก.พ.อ.

ที่ประชุมพิจารณาแล้วเห็นว่า งานวิจัยในรูปแบบ monograph คือผลงานที่มีลักษณะเป็นหนังสือซึ่งนำเสนอผลงานวิจัยเรื่องใดเรื่องหนึ่งในเชิงลึก

๑.๔ กรณีงานวิจัยที่เป็นชุดโครงการ Research Program หรืองานวิจัยที่ดำเนินการเป็นชุดต่อเนื่องกัน สามารถนำผลงานมาขอตำแหน่งทางวิชาการตามประกาศ ก.พ.อ. ได้หรือไม่ และหากนำมาขอตำแหน่งทางวิชาการได้ จะพิจารณาบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้ขอตำแหน่งอย่างไร หากพิจารณาบทบาทแยกแต่ละเรื่อง จะพิจารณาเป็นชุดโครงการอย่างไร หรือมีวิธีพิจารณาแบบอื่นอย่างไร

ที่ประชุมพิจารณาแล้วเห็นว่า กรณีที่ขอหารือ หากเป็นงานวิจัยที่ผู้ขอมีส่วนร่วมในผลงานทางวิชาการ โดยเป็นผู้ประพันธ์อันดับแรก (first author) หรือผู้มีส่วนสำคัญทางปัญญา (essentially intellectual contributor) หรือผู้ประพันธ์บรรณกิจ (corresponding author) ก็สามารถนำมาเสนอขอ กำหนดตำแหน่งทางวิชาการได้ โดยพิจารณาตามบทบาทและหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้ขอในแต่ละเรื่อง

๑.๕ ตำราหรือหนังสือ

๑.๕.๑ กรณี e-book ให้เผยแพร่โดยสำนักพิมพ์ซึ่งเป็นที่ยอมรับ หากเผยแพร่โดยสมาคมวิชาชีพ หน่วยงานภาครัฐ ภาควิชา คณะ สถาบันอุดมศึกษา สามารถเทียบเคียงได้ในระดับเดียวกัน กับสำนักพิมพ์ได้หรือไม่ อย่างไร

ที่ประชุมพิจารณาแล้วเห็นว่า การเผยแพร่เป็น e-book โดยสำนักพิมพ์ ซึ่งโดยปกติสำนักพิมพ์ต้องมีคณะกรรมการและผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาก่อนการเผยแพร่ ดังนั้น หากเผยแพร่เป็น e-book โดยสมาคมวิชาชีพ หน่วยงานภาครัฐ ภาควิชา คณะ สถาบันอุดมศึกษาที่เป็นที่ยอมรับ ซึ่งปรากฏหลักฐานว่ามีคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง (peer reviewer) ที่มาจาก

หลากหลายสถาบัน ก็สามารถเทียบเคียงและสามารถนำมาเสนอขอตำแหน่งได้ ทั้งนี้ ต้องไม่ละเมิดลิขสิทธิ์ทางปัญญา รวมทั้งกรณีที่มีการใช้รูปภาพจะต้องแสดงหลักฐานว่าได้มีการขออนุญาตให้ใช้รูปมาประกอบด้วย

๑.๕.๒ การได้รับเชิญให้แต่งตำราหรือหนังสือเป็นภาษาต่างประเทศของสำนักพิมพ์ต่างประเทศ โดยเนื้อหาของบทที่แต่นั้นมีการรวบรวมความรู้ที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าวิจัยมาวิเคราะห์ สังเคราะห์ และเรียบเรียงอย่างเป็นระบบ สร้างความแข็งแกร่งทางวิชาการให้แก่สาขาวิชา เมื่อพิจารณารูปเล่มของสำนักพิมพ์แล้วปรากฏว่าไม่ครบถ้วนตามรูปแบบที่กำหนดไว้ในประกาศ ก.พ.อ. เช่น ไม่มีบรรณานุกรม ไม่มีดัชนีค้นคำ เป็นต้น อาจเนื่องจากสำนักพิมพ์มีรูปแบบเฉพาะของสำนักพิมพ์เอง สามารถอนุโลมให้นำผลงานนั้นมาเสนอขอตำแหน่งได้หรือไม่ อย่างไร

ที่ประชุมพิจารณาแล้วเห็นว่า ตำราหรือหนังสือที่เป็นภาษาต่างประเทศของสำนักพิมพ์ต่างประเทศ ต้องเป็นไปตามค่านิยม รูปแบบ ที่หลักเกณฑ์กำหนดไว้

๒. กรณีการมีส่วนร่วมในผลงานทางวิชาการ

๒.๑ การกำหนดบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้ขอตำแหน่งต่อผลงานทางวิชาการ ๑ เรื่อง
ขอหรือว่า

๒.๑.๑ co-first author นำมาขอตำแหน่งได้เช่นเดียวกับ first author หรือไม่

๒.๑.๒ ผลงาน ๑ เรื่อง มี co-first author ได้จำนวนเท่าใด

กรณีหรือตามข้อ ๒.๑.๑ และ ๒.๑.๒ ที่ประชุมพิจารณาแล้วเห็นว่า หากผู้ขอมีบทบาทหน้าที่เป็น co-first author สามารถนำผลงานมาเสนอขอตำแหน่งทางวิชาการได้เช่นเดียวกับผู้ขอที่มีบทบาทหน้าที่เป็น first author ซึ่งตามปกติจะมีระบุไว้ในบทความที่เผยแพร่ในวารสารว่าใครเป็น co-first author และส่วนใหญ่จะมีไม่เกินสองคน

๒.๑.๓ ผลงาน ๑ เรื่อง มี essentially intellectual contributor ได้จำนวนเท่าใด

ที่ประชุมพิจารณาแล้วเห็นว่า ผลงาน ๑ เรื่อง อาจมี essentially intellectual contributor ได้มากกว่าหนึ่งคน

๒.๑.๔ ผลงาน ๑ เรื่อง มี corresponding author ได้จำนวนเท่าใด

๒.๑.๕ corresponding author สังกัดคณะ/สถาบัน/วิทยาลัย/ภาควิชา/มหาวิทยาลัยเดียวกันได้หรือไม่

กรณีหรือตามข้อ ๒.๑.๔ และ ๒.๑.๕ ที่ประชุมพิจารณาแล้วเห็นว่า งานที่เป็น international หรือ multi disciplinary ที่มีศาสตร์มากกว่า ๑ ศาสตร์ อาจมี corresponding author ได้มากกว่าหนึ่งคน แต่ไม่ควรเกินสองคน และต้องไม่อยู่ในสังกัดเดียวกัน ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามที่ระบุในบทความที่เผยแพร่ในวารสารนั้นๆ

๒.๑.๖ co-corresponding author นำมาขอตำแหน่งได้เช่นเดียวกับ corresponding author หรือไม่

ที่ประชุมพิจารณาแล้วเห็นว่า ผู้ขอมีบทบาทหน้าที่เป็น co-corresponding author สามารถนำผลงานมาเสนอขอตำแหน่งทางวิชาการได้เช่นเดียวกับผู้ขอที่มีบทบาทหน้าที่เป็น corresponding author ทั้งนี้ เป็นไปตามที่ระบุในบทความที่เผยแพร่ในวารสารนั้นๆ

๒.๒ กรณีตำราหรือหนังสือที่นำมาเสนอขอตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ ผู้ขอตำแหน่ง ต้องมีส่วนร่วมในบทบาท first author หรือ essentially intellectual contributor ใช่หรือไม่ อย่างไร

ที่ประชุมพิจารณาแล้วเห็นว่า กรณีตำราหรือหนังสือที่นำมาเสนอขอตำแหน่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ผู้ขออาจเป็นผู้ประพันธ์อันดับแรก (first author) หรือผู้มีส่วนสำคัญทางปัญญา (essentially intellectual contributor) ก็ได้

๒.๓ การลงนามรับรองการมีส่วนร่วมในผลงาน กำหนดให้ผู้ขอตำแหน่ง first author และ corresponding author ลงนามรับรอง หาก first author หรือ corresponding author ผู้ใดผู้หนึ่ง มิได้ลงลายมือชื่อรับรอง แต่ได้ชี้แจงเหตุผลความจำเป็นที่ไม่สามารถลงนามได้ กรณีนี้สามารถกระทำหรือไม่ อย่างไร

ที่ประชุมพิจารณาแล้วเห็นว่า กรณีที่ขอหาหรือไม่สามารถกระทำได้ ยกเว้นกรณีที่มี เหตุผลความจำเป็นจริงๆ เช่น เสียชีวิต ซึ่งอาจต้องพิจารณาเป็นรายกรณีไป

๒.๔ การอธิบายบทบาทและหน้าที่ความรับผิดชอบในแบบแสดงหลักฐานการมีส่วนร่วม ในผลงาน ต้องอธิบายบทบาทและหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้ขอตำแหน่งเพียงคนเดียว ใช่หรือไม่ อย่างไร

ที่ประชุมพิจารณาแล้วเห็นว่า การอธิบายบทบาทและหน้าที่ความรับผิดชอบในแบบแสดง หลักฐานการมีส่วนร่วมในผลงาน ต้องอธิบายบทบาทและหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้ขอและผู้ร่วมงานทุกคน อย่างละเอียดว่าทำในส่วนไหน อย่างไร พร้อมทั้งลงนามรับรองโดยผู้ขอตำแหน่ง ผู้ประพันธ์อันดับแรก (first author) และผู้ประพันธ์บรรณกิจ (corresponding author)

๓. การเสนอขอตำแหน่งรองศาสตราจารย์และศาสตราจารย์ โดยวิธีปกติ วิธีที่ ๓ การพิจารณาค่า life-time h-index นั้น จำเป็นต้อง exclude self citations หรือไม่ อย่างไร

ที่ประชุมพิจารณาแล้วเห็นว่า การพิจารณาค่า life-time h-index (Scopus) ไม่จำเป็นต้อง exclude self citations

๔. การยื่นผลการประเมินเดิมตามข้อ ๙ ของประกาศ ก.พ.อ. ขอหาหรือว่า กรณีการยื่นผล การประเมินเดิม ให้ยื่นผลได้ภายใน ๕ ปี นับตั้งแต่วันที่สภาสถาบันอุดมศึกษามีมติกำหนดหรือไม่กำหนด ตำแหน่งวิชาการ ทั้งนี้ไม่ว่าผู้ขอตำแหน่งคนเดิมหรือผู้ขอตำแหน่งคนใหม่ ดังนั้น การที่จะยึดถือวันที่ สภาสถาบันอุดมศึกษามีมติ ให้ยึดถือจากผู้ขอตำแหน่งรายใดและเมื่อใด เช่น ผลงาน ๑ เรื่อง ตีพิมพ์ พ.ศ. ๒๕๖๐ มีผู้ร่วมงาน ๕ คน (A B C D และ E) โดยผู้ร่วมงาน ๒ คน (A และ E) ได้นำผลงานนี้มาใช้ขอ ตำแหน่งรองศาสตราจารย์ไปแล้ว พ.ศ. ๒๕๖๑ และ พ.ศ. ๒๕๖๓ ต่อมา C และ D ได้ยื่นเรื่องขอตำแหน่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์พร้อมกัน (พ.ศ. ๒๕๖๕) และขอให้นำผลการประเมินเดิมของ A และ E มาใช้เพื่อขอยื่นผล การประเมินเดิม ดังนั้น การยื่นผลการประเมินเดิมจะเริ่มนับจากผู้ขอตำแหน่งรายใดและเมื่อใด จึงจะสามารถ ยื่นผลการประเมินเดิมได้โดยไม่ต้องประเมินผลงานใหม่

ที่ประชุมพิจารณาแล้วเห็นว่า การยื่นผลการประเมินเดิม จะต้องดำเนินการภายใน ๕ ปี นับตั้งแต่วันที่สภาสถาบันอุดมศึกษามีมติกำหนดหรือไม่กำหนดตำแหน่งวิชาการ ทั้งนี้ ไม่ว่าผู้ขอตำแหน่งคนเดิมหรือผู้ขอตำแหน่งคนใหม่ โดยยึดจากวันที่สภาสถาบันอุดมศึกษามีมติของผู้ขอตำแหน่งคนแรก ดังนั้น ตามตัวอย่างที่ขอหารือจะต้องยื่นผลการประเมินเดิมของผู้ขอตำแหน่งคนแรก และเริ่มนับระยะเวลาจากผู้ขอตำแหน่งคนแรก คือ A

๕. การเทียบเคียงระดับคุณภาพและยื่นผลการประเมินเดิม ขอหารือว่า การเทียบเคียงระดับคุณภาพของผลงานทางวิชาการตามประกาศ ก.พ.อ. มีวิธีการเทียบเคียงแต่ละระดับอย่างไร เพื่อนำไปประกอบการพิจารณายื่นผลการประเมินเดิม โดยไม่ต้องประเมินผลงานทางวิชาการนั้นใหม่ ทั้งนี้ ไม่ว่าผู้ขอตำแหน่งคนเดิมหรือผู้ขอตำแหน่งคนใหม่

ที่ประชุมพิจารณาแล้วมีความเห็น ดังนี้

๑) ประกาศ ก.พ.อ.ฯ พ.ศ. ๒๕๖๐ เป็นระดับดี เมื่อพิจารณาตามประกาศ ก.พ.อ.ฯ พ.ศ. ๒๕๖๓ อาจพิจารณาเทียบเท่าระดับ B และ B+ และเมื่อพิจารณาตามประกาศ ก.พ.อ.ฯ พ.ศ. ๒๕๖๔ อาจพิจารณาเทียบเท่าระดับ B

๒) ประกาศ ก.พ.อ.ฯ พ.ศ. ๒๕๖๐ เป็นระดับดีมาก เมื่อพิจารณาตามประกาศ ก.พ.อ.ฯ พ.ศ. ๒๕๖๓ อาจพิจารณาเทียบเท่าระดับ A และเมื่อพิจารณาตามประกาศ ก.พ.อ.ฯ พ.ศ. ๒๕๖๔ อาจพิจารณาเทียบเท่าระดับ A

๓) ประกาศ ก.พ.อ.ฯ พ.ศ. ๒๕๖๐ เป็นระดับดีเด่น เมื่อพิจารณาตามประกาศ ก.พ.อ.ฯ พ.ศ. ๒๕๖๓ อาจพิจารณาเทียบเท่าระดับ A+ และเมื่อพิจารณาตามประกาศ ก.พ.อ.ฯ พ.ศ. ๒๕๖๔ อาจพิจารณาเทียบเท่าระดับ A+

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์พาสีทธิ์ หล่อธีรพงศ์)

รองปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

ปฏิบัติราชการแทน

ปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

กองส่งเสริมและพัฒนาทุนทางปัญญา

กลุ่มส่งเสริมและพัฒนาตำแหน่งวิชาการ

โทร. ๐ ๒๖๑๐ ๕๓๒๑

โทรสาร ๐ ๒๓๕๔ ๕๕๔๘